

[català]

Crida d'articles

La revista *Studia Iberytyczne/Studia Iberica* us convida a col·laborar en el monogràfic (2026):
L'exofonia en les literatures hispàniques. Escriure en una llengua que no és la pròpia.

Redactors del número: Simona Škrabec (UAB), Xavier Farré (UJ)

Pàgina web de la revista

<https://journals.akademicka.pl/si/announcement/view/103>

Normes de publicació

<https://journals.akademicka.pl/si/about/submissions>

Descripció

El 2010, Chantal Wright va publicar un estudi influent que inicialment volia titular «sobre l'escriptura en una llengua que no és la pròpia i què significa això per als traductors». Amb aquestes idees inicials va començar una reflexió per intentar comprendre què significa l'exofonia. En un món cada cop més complex, i amb cada cop més persones desplaçades, categories considerades estables, com «llengua materna» o «traducció» han començat a trontollar. S'han anat multiplicant els casos d'autors influents que han aprofundit aquesta no sempre còmoda posició de funcionar literàriament en almenys dues cultures, sovint desvinculades una de l'altra.

La caiguda del Mur de Berlín i la posterior crisi dels 1990 va disseminar molts autors dels Balcans i de l'Europa de l'Est per les dues ribes de l'Atlàntic. Han estat analitzats des de la perspectiva exòfona autors com Dubravka Ugrešić (Elias-Bursać 2010; Kambourov 2010); David Albahari (Elias-Bursać 2010), Iliya Troyanov (Kambourov 2010) o Tzveta Sofronieva (Wright 2010). Sovint també ens trobem amb casos que connecten cultures sense cap relació prèvia, com Amara Lakhous, que escriu en italià i àrab (Wilson 2017). Especialment influent ha estat la filòsofa Yōko Tawada (Rigault 2017; Anderson 2019; McNail 2019; Pajević 2019; Masumoto 2020; Arslan 2021; Russo 2022) que ha establert un pont extremadament ric en matisos entre el Japó i Alemanya. Tawada no és l'única, ja que autors d'origens ben diversos s'han convertit en veus literàries consolidades en alemany, des d'Emine Sevgi Özdamar (Bregar 2008; Jarillot-

Rodal 2024), la suïssa Aglaja Veteranyi (Suren 2008; Maffli 2022; Prodan 2023; Silos-Ribas 2023) o un èxit internacional tan notori com el que va tenir l'any 2018 la novel·la *Das achte Leben (für Brilka)* de la georgiana Nino Haratischwili. En aquest context cal esmentar també la narrativa en alemany de l'argentina María Cecilia Barbeta (Jarillot-Rodal 2024).

Una situació política d'aïllament com la de Cuba encara produeix autors que emigren als centres de cultura, notablement a França, per exemple Nivaria Tejera i Eduardo Manet (Gremels 2017). De totes maneres, especialment a Espanya, els estudis d'autors que escriuen en més d'una llengua han estat fortament influenciats per les investigacions entorn de l'autotraducció (Castro et al. 2017), relacionada amb el desequilibri entre una única llengua hegemònica i les altres llengües que conviuen en la seva zona d'influència. Tot just recentment s'han començat a estudiar sistemàticament casos com els de Najat El Hachmi, Laila Karrouch o Saïd El Kadaoui Moussaoui (Arnau 2017).

La crida d'articles

La crida d'articles va dirigida a aquells investigadors que hagin treballat sobre qualsevol aspecte relacionat amb l'exofonia en les literatures hispàniques. L'enfocament del monogràfic és eminentment actual, només es poden tractar temes i casos relacionats amb la literatura actual. L'anàlisi dels fenòmens que siguin estudiats s'ha de cenyir a obres publicades a partir d'aproximadament 1970.

Temes

Els temes que poden ser tractats són:

1. Aspectes teòrics o filosòfics de l'exofonia. Aquestes contribucions són de caràcter general i no cal que estiguin limitades al món hispà (Lefevere 1990; Perloff 2004; Cordingley 2013; Le Blanc 2017; Venuti 2019).
2. De l'autotraducció a l'exofonia: Estudis evolutius de les relacions literàries complexes, especialment a la península ibèrica (Grutman 2009; Castro *et al.* 2017).
3. Estudis de cas i anàlisi de factors per a la incorporació d'autors exòfons a les literatures de l'Estat Espanyol (Arnau 2017).
4. Estudis de cas de les obres hispanoamericanes, especialment dedicats a la presència i la influència dels autors hispans que escriuen en anglès als Estats Units (Walkowitz 2015).

5. Anàlisi de casos específics o minoritaris. Estudi de cas d'obres o d'autors que trenquen la circulació habitual de les literatures hispàniques. Relacions amb Àfrica, Àsia o amb literatures d'abast reduït (Even-Zohar 1990).
6. Aspectes polítics, ideològics i socials de la literatura escrita en més d'una llengua específicament en el món hispànic, tradicionalment dominat per l'imperatiu del monolingüisme (Baker 2006; Wright 2010; Yildiz 2013, Wright 2016).

Llengües de publicació

Els articles poden ser presentats en català, espanyol i anglès.

Enviament de resums

Els resums han de tenir una extensió màxima de 600 paraules. El títol ha de tenir una llargada màxima de 25 paraules. El text ha d'incloure els punts següents: introducció, objectius, mètode, resultats i conclusions. Els resums s'han d'enviar als correus següents:

studia.iberystyczne@gmail.com; simona.skrabec@uab.cat; xavier.farre_vidal@uj.edu.pl

Calendari

Lliurament dels resums: juny 2025

Resolució d'admesos: octubre 2025

Entrega articles per l'avaluació anònima: febrer 2026

Informes de l'avaluació: abril 2026

Lliurament dels originals: maig 2026

Publicació del número monogràfic: novembre 2026

Bibliografia

ARNAU, Pilar. «Dualidades femeninas contemporáneas: imágenes de la mujer en la literatura catalana exófono». *Confluenze. Rivista di Studi Iberoamericani*. IX:2 (2017), 82-97.

<https://confluenze.unibo.it/article/view/7778>

BAKER, Mona. *Translation and Conflict. A Narrative Account*. London; Nova York: Routledge, 2006.

- CASTRO, Olga; MAINER, Sergi; PAGE, Svetlana (ed). *Self-Translation and Power: Negotiating Identities in European Multilingual Contexts*. London: Palgrave Macmillan, 2017.
<https://doi.org/10.1057/978-1-137-50781-5>.
- CORDINGLEY, Anthony (ed). *Self-Translation, Brokering Originality in Hybrid Culture*. London: Bloomsbury, 2013.
- EVEN-ZOHAR, Itamar. «Laws of Literary Interference». *Poetics Today* 11:1 (1990), 53-72.
- GRUTMAN, Rainier. «La autotraducción en la galaxia de las lenguas». *Quaderns*. Revista de traducció 16 (2009), 123-134.
<https://raco.cat/index.php/QuadernsTraduccio/article/view/139940/191119>
- LE BLANC, Claudine (ed). «Des copies originales. Les traductions sans texte premier». *Trans-. Revue de littérature générale et comparée* 22 (2017).
<https://journals.openedition.org/trans/6313>
- LEFEVERE, André. *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame*. London: Routledge, 1990.
- PERLOFF, Marjorie. «But isn't the same at least the same? Wittgenstein on Translation». *Differentials. Poetry, Poetics, Pedagogy*. University of Alabama Press, 2004.
- VENUTI, Lawrence. *Contra instrumentalism: a translation polemic. Provocations*. Lincoln: University of Nebraska Press, 2019.
- WALKOWITZ, Rebecca L. «Non-translation Studies». *Born Translated. The Contemporary Novel in an Age of World Literature*. Columbia University Press, 2015, 35-44.
- WRIGHT, Chantal. «Exophony and Literary Translation: What It Means for the Translator When a Writer Adopts a New Language». *Target. International Journal of Translation Studies* 22: 1 (30-06-2010), 22-39. <https://doi.org/10.1075/target.22.1.03wri>.
- WRIGHT, Chantal. *Literary Translation*. Routledge, 2016.
<https://doi.org/10.4324/9781315643694>
- YILDIZ, Yasemin. *Beyond the mother tongue: the postmonolingual condition*. New York: Fordham University Press, 2013.